

ドクガ 2 Dokuga 2

翻訳：横山裕之

Trad. : JOKOJAMA Hirojuki

北海道では、ドクガは留萌南部から空知南部を通して日高を結ぶ線の南西部にいます。

En Hokkajdo, t.e. la plej norda parto de Japanio, pli norde ol 41 gradoj de la norda latitudo, la specio eŭprokto (la scienca nomo *Euproctis subflava*, la japana nomo “Dokuga”), t.e. la japana venenoktopapilio aŭ la orienta herbar-noktopapilio, vivas pli sudokcidente de la linio ekiranta de suda parto

de la regiono Rumoi tra suda parto de la regiono Soraĉi ĝis la regiono Hidaka.

また、海岸線や平野部から低山地にかけての草原を中心に生息しています。

Kaj ĝi vivas ĉefe en herbejo de marbordo aŭ ebena ĝis malalta monto.

ドクガの幼虫は、通常は、草原の中でハマナス、キイチゴ類、ノイバラなどバラ科の低木を食べています。

La eŭprokta larvo ordinare manĝas foliojn de malaltaj arboj de rozacoj kiel marborda rozo, rubusoj aŭ sovaĝa rozo en herbejo.

蚊、ブユ、アブ、スズメバチなどの昆虫は人に向かってくる昆虫です。しかし、ドクガは、人に向かってきません。気づかないうちにさわってしまい、その後しばらくしてから皮膚炎を発症するという厄介な昆虫です。

Homon celas insektoj kiel moskitoj, simulioj, tabanoj, vespoj kaj aliaj. Sed la eŭprokto ne celas homon. Tamen, se oni tuŝas ĝin senkonscie, post iom da tempo ĝi kaŭzas haŭtinflamon(, aŭ dermatiton). Tiel ĝi embarasas homon.

つまり、普段は山菜探りや釣りなどでこのような植物のある草むらに入らないと、ヒスタミンのようなドクガの毒で被害にはあいません。

Oni ne suferas haŭtinflamon pro la eŭprokta veneno, inkluzive histaminon, krom se oni eniras en lokojn kun tiaspecaj plantoj por kolekti sovaĝajn legomojn aŭ kapti fiŝojn.

ところが、ドクガは時に大発生すると、バラ科低木のみならず、イタドリ、グミ、タンポポなど草原にあるものはほとんど何でも食べるようになり、これらを食い尽くすと、畑や住宅地内、駅や公園の芝生へ行くことがあります。

Sed kiam okazas grandmultobliĝa apero de eŭproktoj, ili manĝas preskaŭ ĉiujn foliojn en harbaro enhavanta foliojn de ne nur malaltaj rozacoj, sed ankaŭ poligonoj, eleagnoj, leontodoj kaj aliaj. Formanĝinte la foliojn, ili iros al kulturita kampo, loĝejo kaj gazono en stacio kaj parko.

すると、普段の外出時にも被害が発生します。

Sekve de tio eĉ kiam homoj nur iras eksteren, la sufero povas okazi. 幼虫が大きくなって毒針毛の数が増え、かつ分散・移動する 6~7月初めと、成虫期の 8 月には注意が必要です。

De junio ĝis la komenco de julio la larvo kreskas kaj la venenaj haroj multiĝas, kaj ĝi disiras kaj transmoviĝas. En aŭgusto ĝi fariĝas matura. Tiam oni devas atenti la venenajn harojn.

しかし、幼虫が大発生した後には、有効な防除法はありません。

Sed kontraŭ grandmultobliĝa apero de larvoj, ne troviĝas efika metodo forigi ilin.

薬剤を散布しても、死んで乾いた幼虫の毒針毛が風に舞い、幼虫と接触しなくても皮膚炎を発症します。

Eĉ se oni disverŝas insektomortigilon, la venenaj haroj de mortigitaj sekaj larvoj portiĝas laŭ la vento, kaj okazas haŭtinflamo sen tuŝeto sur la larbo.

そのため、こうなる前にドクガを発生させないようにしなければなりません。

Tial antaŭ tio oni devas fari, por ke eŭproktoj ne aperu multege.

普段から、幼虫のエサとなるイタドリやノイバラ・キイチゴ類を刈ります。

Pro tio kutime oni devas falĉi poligonon, sovaĝan rozon kaj rubusojn, kiujn la larvo manĝas.

次に、9 月から越冬後の翌 5 月にかけて幼虫が集団を作っている時期に、草原やハマナスの回りなどを見回って、幼虫が多いか少ないか調べて、大発生するかどうか予想します。

De septembro ĝis la sekvajara majo post vintro, kiam la larvo amasiĝas, oni serĉas ĝin en herbejo, ĉe marborda rozo kaj aliaj. Tiel oni kontrolu, ĉu larvoj estas multaj aŭ malmultaj, kaj autaŭvidu, ĉu eŭproktoj multege aperos aŭ ne.

通常だと、見つけるのは大変ですが、大発生時は簡単にいくつでも見つけることができます。

Ordinare oni malfacile trovas ilin, sed kiam ili multege aperas, oni facile trovas iom ajn.

しかし、調査には経験が必要で、町内会や市町村など地域ぐるみで、計画的・継続的に行うのが理想です。

Sed sperto estas necesa por esploro. Estas ideale, ke oni kontrolas tion intence kaj daŭre tra tuta loka komunumo, t.e. asocio de loĝantoj, municipo kaj aliaj.

調査の結果、大発生と判断された場合は、なるべく早く薬剤による駆除を行います。

Se oni konstatas multegan aperon de larvoj laŭ la kontrolo, oni detruas ilin per insektmortigilo kiel eble plej frue.

その際、幼虫集団のみに直接十分な量の薬剤をかけるようにして、他の動物の生息地に影響を与えないようにします。

Tiam oni disŝprucigas insektmortigilon nur sur amaso da larvoj, por ke oni ne donu efikon al vivejo de aliaj animaloj. また、薬剤が使用できない場所では、ビニール袋などを使って集団ごと捕まえたりします。

En neuzeblejo de insektmortigilo, oni povas kapti la amason per plasta sako aŭ aliaj.
町内会などで計画的に監視している地域も増えています。

Mutiĝas lokaj komunumoj kiel asocio de loĝantoj, kiuj intence observas tion.

また、保健所では、駆除に関する相談に応じてくれますし、大発生時には注意情報も発信しています。

Kaj la sanitarejo konsultiĝas pri la detruo. Ĉe la multega apero de eŭproktoj ĝi anoncas informon pri la averto.

札幌市の生息地域では、札幌市保健所、札幌市土木部、石狩支庁札幌土木現業所、北海道立衛生研究所と一緒に対策チームを作って、発生状況の調査をしたり、駆除などに取り組んでいます。

En la urbo Sapporo, la Urba Municipa Sanitarejo, la Urba Municipa Terkonstrua Sekcio, Sapporo Terkonstrua Oficejo de Isikari-Filia Gubernia Oficejo kaj la Hokkajda Gubernia Instituto pri Publika Sano kune organizas teamon por plano kontraŭ la multega apero. Kaj ili jen esploras ekestan staton de la larvo jen traktas rimedon por detruo, kaj aliaj.

もしドクガにさわってしまった（あるいはさわったかも知れない）時は、こすってはいけません。

Se vi hazarde tuŝetis la eŭprokton, vi devis ne froteti vian haŭton.

まず、弱い流水で刺さる前の毒針毛を洗い流します。

Komence vi devas forlavi la venerajn harojn antaŭ enpiko en vian haŭton per malforta fluanta akvo.

石鹼の泡で毒針毛を皮膚から浮かせて流したり、ガムテープに付着させるのも有効と考えられています。

Estas efike, ke vi jen flosigas kaj elfluigas la venerajn harojn el via haŭto en sapa ŝaŭmo, jen alĝuas ilin per glubendo.

その後で、皮膚科を受診しましょう。

Post tio bonvole konsultu vian haŭtan kuraciston.

症状に応じて処置してくれるので、かゆみも少なく、早く完治します。

La kuracisto aranĝas taŭgan kuracadon laŭ la simptomo, tial vi komplete saniĝas frue en malmultaj jukoj.

毒針毛が付いた衣類は、素材にもよりますが、洗濯しても毒針毛を完全に除去するのは困難です。

Kvankam depende de la vestaj materialoj, estas malfacile, ke vi perfekte forigu la venerajn harojn el vestoj, eĉ se vi lavas.

また、毒針毛は乾燥状態で 1 年以上無毒化されません。

Kaj vi ne povas nuligi venenon pro la venenaj haroj dum unu jaro en seka stato.

なお、より詳しい情報は、北海道立衛生研究所のホームページの特集をご覧ください。
Se vi volas scii pli detalajn informojn, bonvole rigardu la specialajn paĝojn en retejoj de la Hokkajda Gubernia Instituto pri Publika Sano.
<http://www.iph.pref.hokkaido.jp/topics/dokuga1/dokuga1.html>

この記事は日本で唯一のアイヌ語新聞「アイヌタイムズ」の第67号(2017年9月15日発刊)に投稿した「ドクガ2」の一部を修正し、エスペラント訳したものです。
Ĉi tiu artikolo estas Esperanta tradukaĵo el parta reviziaĵo de mia ainalingva artikolo “Dokuga2” en n-ro 67 (publikigo en la 15-a de sept. 2017) de la unika kaj sola ainalingva gazeto “AinuTimes”.

エス訳にあたっては、星田さんと ENAJ (時事エスペラント勉強会)にご協力をいただきまして作成いたしました。この場をお借りしまして、お礼申し上げます。

Mi faris la Esperantan artikolon kunlabore kun s-ro Hoŝida kaj ENAJ(Esperanta Novaĵo el Aktuala Japanio). Mi esprimas, ke mi dankas lian helpon sur ĉi tiu papero.

この投稿文は、機関紙の他に次のウェブページにも掲載予定です。

Baldaŭ la artikolo estos aprigita en nia organo kaj jena retpaĝo kaj aliaj.

<http://www.hokkajda-esp-ligo.jp/jp/index-j.htm>

<http://www.geocities.jp/aynuitak/>

なお、アイヌタイムズの連絡先は以下のとおりです。ご購入・ご投稿をお待ちしております。

Jen informoj de kontakto pri la gazeto “AinuTimes”. Ni atendas vian abonon kaj kontribuon.

(購読連絡先: 〒055-0101 北海道平取町二風谷 80-25 萱野志朗宛)

Adreso (por abono): Nibutani 80-25, Biratoriĉo, Hokkajdo, Japanio 055-0101

Nomo: KAYANO Ŝiroo 電子メール: aynuitak@yahoo.co.jp (横山・中継ぎ連絡先)

E-letero (por transsendo en japana traduko): aynuitak@yahoo.co.jp (Nomo: YOKOYAMA)

全記事の目次は、(Titoloj de ĉiuj artikoloj en la gazetoj estas jene:)

<http://www.geocities.jp/aynuitak/ContentsESP.pdf>